

Ta til fornuft, skrinlegg Lambda

MUNCH-MUSEET

Dag Solhjell

Det er påpekt store svakheter ved det planlagte Lambda-museet i Bjørvika på fem ulike områder: 1) det utnytter ikke eksisterende museumsbygg på Tøyen, 2) det er for dyrt å bygge, 3) det får urimelig stor husleie, 4) det er lite funksjonelt, og 5) det har dårlige adkomstmuligheter.

Det eksisterende museumsbygget på Tøyen skal brukes til noe, og det vil påløpe Oslo kommune husleie og bygningsrelaterte kostnader uansett formål. Derfor får kommunen det gratis ved å fortsette å bruke det til Munch-museum. Kommunen sparer da anslagsvis 1 milliard kroner i investering og 50–60 millioner i årlig husleie og bygningsrelaterte utgifter. Det taler for å gå tilbake til det opprinnelige vedtaket om å bygge ut Munch-museet på Tøyen.

Lambda har en urasjonell arkitektur med lav utnyttelsesgrad. Med samme gunstige utnyttelsesgrad som det nye Nasjonalmuseet, kunne bygningen vært om lag 7–5000 kvadratmeter bruksareal mindre, tilsvarende fem etasjer. Denne overflødig bygningsmassen er den vesentligste årsaken til både de høye byggekostnadene, og de høye bygningsrelaterte kostnadene inklusive husleie. Det er ekstrakostnader som man vil spare ved å utvide på Tøyen med et funksjonelt lavbygg

med Nasjonalmuseet som forbilde.

De bygningsrelaterte kostnadene for Lambda er for 2020 beregnet til 160 millioner kroner, 50 millioner mer enn hele driften av Munch-museet kostet i 2015! Det er kostnader som ikke kan rasjonaliseres bort, for bygningsmassen er jo der og må forvaltes, driftes og vedlikeholdes. Alle skjønner at en løsning med 16 rulletrapper med en kapasitet på 50.000 mennesker i timen, som skal betjene et gjennomsnittlig daglig besøk på 2000, gir helt unødvendige kostnader, både i investering og drift. Når kulturbyråden nå ber Munch-museet om å redusere det årlige budsjettet i Lambda, ber hun det om å redusere på utgifter til åpningstid, faglig bemanning og utstillingen – altså på den virksomheten som skal berettigg et nybygg for Munch-museet, og som alle er for! Lambda er en trussel mot Munch-museet.

Sammenlignet med Nasjonalmuseet blir Lambda lite funksjonelt, især for publikum. Lambda med sine tolv etasjer får ti utstillingsrom fordelt på syv etasjer forbundet med rulletrapper, der adkomst til hvert utstillingsrom skjer gjennom en klimasluse. I Nasjonalmuseet er det plass til den samme utstillingsflaten på én etasje. I Lambda må publikum foreta mange, lange, tidkrevende og lite oversiktlige bevegelser utenfor utstillingsrommene for å se Munchs kunst. Det skaper museumstretthet og legger praktiske hindringer for publikums ønske om å gå

frem og tilbake mellom ulike deler av utstillingen. For bevegelseshemmede og for grupper er Lambda særlig dårlig egnet – motsatt de gode forholdene de får i Nasjonalmuseet. For Munch-museet krever det mer informasjonsarbeid, vakt- og begrensninger på omvisninger for grupper – med ekstra personalkostnader som resultat. I en mer detaljert sammenligning med Nasjonalmuseet, som også tar i betraktning utstillingsarbeidet, kommer Lambda dårligere ut på samtlige relevante sammenligningspunkter.

Det er lett å se at nærområdet rundt Lambda mangler parkeringsplasser for busser som skal bringe de mange turistene til museet, som er en forutsetning for at det ambisiøse målet om 500.000 besøkende i året skal nås. Logistikken både utenfor og innenfor museet rundt disse bussbesøkende gruppene, som har et stramt dagsprogram med andre reisemål i Oslo på programmet, synes meget problematisk.

I de såkalte «kvalitetsskrinlegene» som er gjennomført for Lambda er disse forholdene ikke vurdert. Årsaken til at bystyret i Oslo nå kan føle seg tvunget til realisere et museumsbygg med så store økonomiske og arkitektoniske svakheter ligger i en meget uryddig politisk prosess ledet av det forrige byrådet. Det vil ikke frita det nåværende byrådet fra ansvar at det legger skylden på sin forgjenger.

Dag Solhjell,
kunstnsosiolog dr.philos.
dsolhjel@online.no